

CONSCIOUS YOUTH BEHAVIOURS.
IN EMERGING REALITIES

Non-formal education practices:

Hoaxes & Scam

R2 CYBER TOOLKIT

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

#4	Căutarea adevărului: Navigarea în marea de informații online
Amenințare	Farse și escrocherii
	Amenințările cibernetice la adresa tinerilor, în special farsele și escrocheriile online, reprezintă preocupări semnificative în peisajul digital. Escrocheriile online sunt informații false răspândite prin internet, menite să înșele sau să inducă în eroare utilizatorii, provocând adesea confuzie, dezinformare și, ocazional, panică. Escrocheriile implică acte frauduloase sau înșelătoare, de obicei în scopuri financiare, exploatând încrederea victimelor care nu bănuiesc nimic. Aceste amenințări cibernetice pot avea un impact profund asupra tinerilor, inclusiv pierderi financiare, tulburări psihologice și scăderea încrederii în comunicațiile digitale. Studiile europene evidențiază aceste preocupări, subliniind importanța sensibilizării, a educației și a măsurilor preventive pentru protejarea tinerilor utilizatori de internet în cazul unor astfel de amenințări.
Tipologie	Scenarii bazate pe jocuri de rol
Durăta	155 de minute (poate fi ajustat în funcție de gradul de aprofundare al activităților)
Modalitate	Prezență fizică
Scop	Această activitate își propune să dezvolte abilitățile și cunoștințele necesare participanților pentru a putea analiza în mod critic informațiile online, pentru a recunoaște și contracara dezinformarea și pentru a înțelege importanța educației media în discernerea informațiilor credibile. Aceasta se concentrează pe dezvoltarea gândirii critice și a stimei de sine în vederea navigării în siguranță și în mod responsabil în mediile online, abordând în special amenințările reprezentate de păcălelile și escrocheriile online. Aceste amenințări se referă la informații false sau înșelătoare prezentate ca știri reale, zvonuri sau povești cu caracter senzational menite să înșele sau să manipuleze.
Obiective educaționale	Să-și dezvolte abilitățile de gândire critică în vederea recunoașterii și contracarării dezinformării și a poveștilor inventate. Să analizeze echilibrul dintre controlul conținutului și libertatea de exprimare. Să dezvolte nivelul de înțelegere a cunoștințelor legate de mass-media în vederea discernerii informațiilor credibile.
Profilul cursantului	<ul style="list-style-type: none"> • Participanți cu vârste cuprinse între 13 și 18 ani, cu abilități de bază în domeniul navigării digitale. Nu există condiții prealabile specifice, ci doar curiozitate legată de mediile digitale și interacțiunile online.
n° participanți	<ul style="list-style-type: none"> • 15-20 (ideal pentru facilitarea discuțiilor și activităților de grup)

Materiale	<ul style="list-style-type: none"> ● Dispozitive conectate la internet (laptopuri/tablete) ● Videoproiector pentru prezentări ● Ghiduri de verificare a informațiilor și resurse ● Carduri cu scenarii care ilustrează diverse escrocherii online ● Flip chart, markere, și sticky notes
Pregătire	<ul style="list-style-type: none"> ● Pregătiți cardurile cu scenarii în care sunt prezentate exemple de păcăleli online. [A se vedea anexa. Scenarii] ● Pregătiți o prezentare privind educația mediatică și gândirea critică. ● Adunați materiale privind verificarea informațiilor și creați pliante.
Implementare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere (15 min): Discutați pe scurt impactul farselor online și importanța gândirii critice în mediul online. 2. Prezentarea noțiunilor de cultură mediatică (Media Literacy)(30 min): Prezentarea conceptelor cheie ale educației media, cu accent pe evaluarea surselor și a informațiilor. 3. Analiza scenariilor (20 min): Împărțiți elevii în grupuri mici. Fiecare grup primește cartonașe cu scenarii și lucrează în echipă la identificarea semnelor de păcăleală și dezbat strategiile de verificare. 4. Prezentările grupurilor (30 min): Grupurile își prezintă concluziile și strategiile de combatere a dezinformării. 5. Seminar pe tema verificării informațiilor (30 min): Sesiune interactivă pe tema utilizării resurselor de verificare a informațiilor. Exerciții cu exemple din lumea reală. <ul style="list-style-type: none"> ● Joc de rol și discuții (30 min): Exerciții de tip joc de rol care simulează situații de păcăleală online, urmate de o discuție privind echilibrul dintre libertatea de exprimare și partajarea responsabilă a conținutului.
Sfaturi și sugestii	<ul style="list-style-type: none"> ● Încurajați participanții să se gândească în mod critic la fiecare scenariu, concentrându-se asupra evaluării surselor, verificării încrucișate a informațiilor și importanței scepticismului în cazul afirmațiilor extraordinare. ● Facilitarea discuțiilor privind implicațiile mai largi ale schimbului de informații neverificate și rolul educației media în promovarea unui public bine informat.

	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizați aceste scenarii pentru a evidenția instrumentele practice de verificare a faptelor și resursele disponibile online.
Precauții	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurați siguranța pe internet în timpul activităților online. • Creați un spațiu respectuos și lipsit de prejudecăți pentru discuții.
Referințe externe și resurse	<p>Referințe externe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Empowering young people to tell fake from fact ▪ Playing to learn
Partner/ Autor	PRISM Impresa Sociale s.r.l.

Anexă. Carduri cu scenarii ce conțin exemple de păcăleli online.

Carduri de scenarii tipărite pentru „Căutarea adevărului: Navigarea în marea de informații online”

<p>Scenariu 1: Tratament miraculos în domeniul sănătății</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descriere: O postare pe social media susține că un nou supliment natural vindecă cancerul în câteva zile și a fost suprimat de companiile farmaceutice. Publicarea include mărturii și un link pentru achiziționarea suplimentului. • Activitate: Identificați semnele care indică faptul că aceasta ar putea fi o înșelătorie. Analizați modul de verificare a informațiilor.
<p>Scenariul 2: Scandal în rândul celebrităților</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descriere: Circulă online un articol care susține că o celebritate populară a fost arestată pentru o infracțiune gravă. Sursa este un site web care imită un post de știri de renume, dar cu un URL ușor diferit. • Activitate: Identificați semnele de alarmă care indică faptul că această poveste ar putea fi falsă. Indicați pașii de urmat pentru a verifica știrea despre celebritate.
<p>Scenariul 3: Zvon politic</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descriere: O postare de pe un cont care seamănă cu un cunoscut analist politic anunță o schimbare politică controversată. Postarea este lipsită de surse și contrazice declarațiile oficiale.

- **Activitate:** Argumentați motivul pentru care acest tweet ar putea fi înșelător. Cum ați putea confirma acuratețea știrii politice?

Scenariul 4: Bilete de avion gratuite

- **Descriere:** Un e-mail anunță că o companie aeriană importantă oferă bilete gratuite primilor 100 de respondenți pentru a-și sărbători aniversarea. Se solicită informații personale pentru a putea revendica biletele.
- **Activitate:** Identificați caracteristicile unei potențiale tentative de escrocherie. Care sunt practicile sigure pentru a reacționa la astfel de oferte?

Scenariul 5: Păcăleala legată de descoperiri istorice importante

- **Descriere:** O postare de pe blog prezintă o poveste despre descoperirea unei civilizații antice pe Marte, cu fotografii detaliate și citate din partea oamenilor de știință. Mesajul conține un link către un site care solicită donații pentru finanțarea cercetărilor ulterioare.
- **Activitate:** Analizați credibilitatea acestei descoperiri. Ce măsuri ar trebui luate pentru a verifica această poveste?

Scenario Card 6: Video viral cu dezastre naturale

- **Descriere:** Un videoclip dramatic arată un oraș important lovit de un cutremur devastator, provocând panică generală. O analiză mai atentă dezvăluie neconcordanțe în privința reperelor și a arhitecturii.
- **Activitate:** Determinați indiciile care sugerează că înregistrarea video ar putea să nu fie autentică. Cum puteți verifica dacă evenimentul a avut loc?

Scenariul 7: Schema privind investițiile

- **Descriere:** O postare de pe un forum online promovează o modalitate de a investi în criptomonede, garantând câștiguri mari fără niciun risc. Aceasta conține diagrame și grafice provenind din surse necunoscute.
- **Activitate:** Identificați semnele de avertizare ale unei potențiale escrocherii. Analizați modul de a studia oportunitățile de investiții în condiții de siguranță.

Justificare: Cele șapte scenarii au fost alese cu scopul de a acoperi o gamă largă de păcăleli online și tipuri de dezinformare cu care se pot confrunta utilizatorii de internet, în special publicul tânăr. Fiecare scenariu reflectă un risc specific sau un set de riscuri asociate cu alfabetizarea digitală, gândirea critică și navigarea în siguranță în spațiul online. Iată de ce a fost ales fiecare și care sunt riscurile din spatele lor:

1. Tratament miraculos în domeniul sănătății

Risc: Exploatarea problemelor de sănătate și promovarea unor tratamente potențial periculoase sau ineficiente. Acest scenariu evidențiază pericolul asociat cu încrederea în sfaturi medicale neverificate și importanța consultării profesioniștilor din domeniul sănătății, pentru a combate răspândirea dezinformării medicale.

2. Scandal în rândul celebrităților

Risc: Răspândirea de informații false pentru clickbait sau defăimare. Aceasta demonstrează cât de ușor pot știrile false să imite surse credibile pentru a manipula opinia publică sau pentru a afecta reputația persoanelor, subliniind necesitatea verificării știrilor prin intermediul unor surse de încredere.

3. Zvon politic

Risc: Manipularea opiniilor politice sau provocarea unei panici inutile prin zvonuri nefondate. Se urmărește evaluarea critică a informațiilor politice, importanța credibilității surselor și impactul dezinformării asupra proceselor democratice.

4. Bilete de avion gratuite

Risc: Tentative de fraudă deghizate în oferte atractive. Acest scenariu este esențial pentru a înțelege modul în care informațiile personale pot fi compromise și importanța scepticismului în fața ofertelor prea bune pentru a fi adevărate, subliniind strategiile de protecție a datelor personale.

5. Păcăleala legată de descoperiri istorice importante

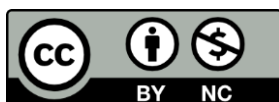
Risc: Promovarea unor „descoperiri” științifice fantastice, dar false, pentru a exploata curiozitatea sau pentru câștiguri financiare. Aceasta subliniază importanța cunoștințelor științifice, a punerii sub semnul întrebării a afirmațiilor senzaționale și a verificării informațiilor prin canale științifice consacrate.

6. Video viral cu dezastre naturale

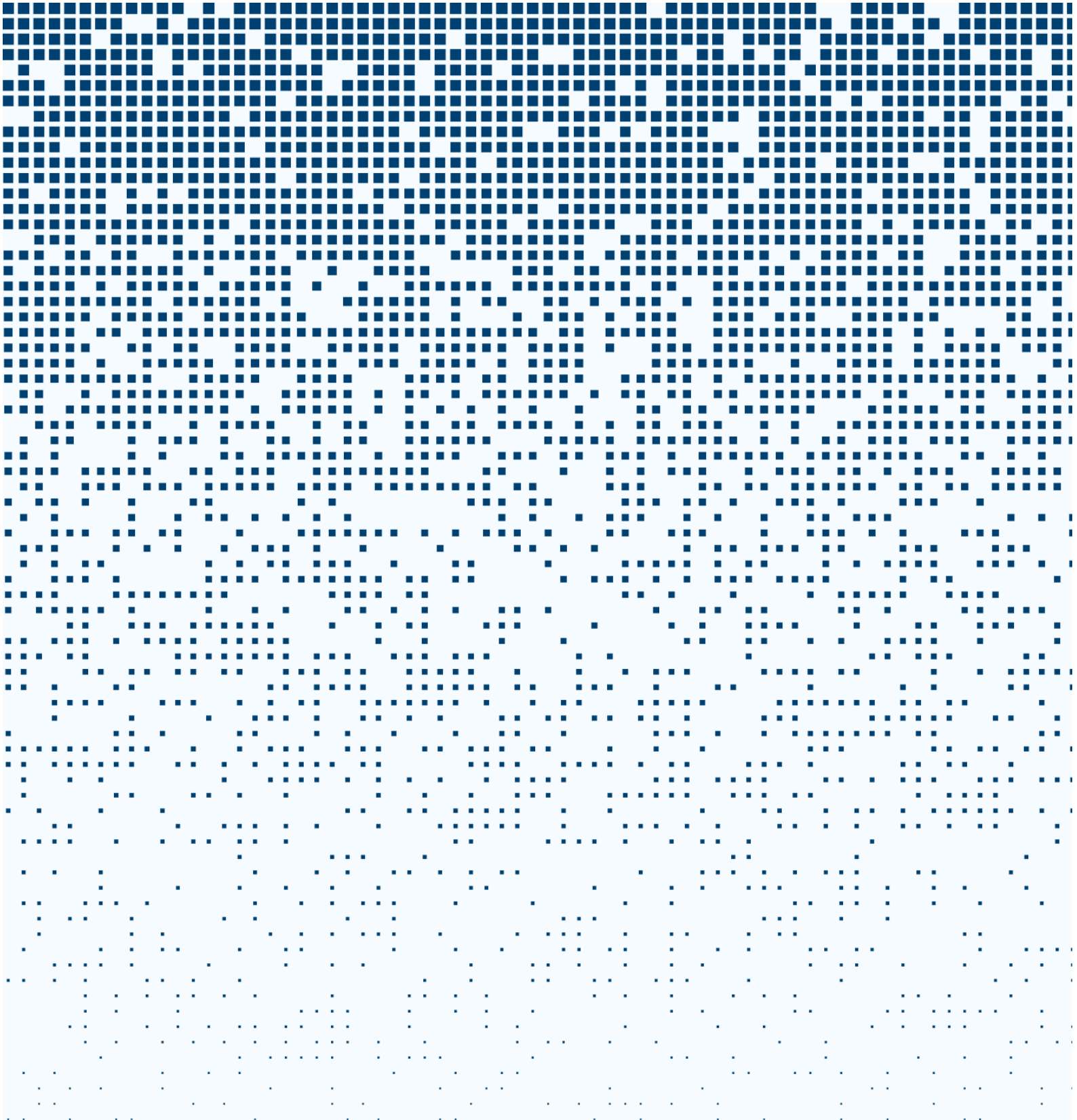
Risc: Distribuirea de informații manipulate sau amplasate greșit din punct de vedere contextual pentru a provoca teamă, confuzie sau dezinformare. Acesta ilustrează importanța alfabetizării în domeniul conținutului vizual, recunoașterea potențialului de manipulare video și necesitatea verificării încrucișate cu surse de știri de încredere.

7. Schema privind investițiile

Risc: Escrocherii financiare care exploatează fascinația îmbogățirii rapide. Acest scenariu este selectat pentru a educa cu privire la pericolele fraudei în domeniul investițiilor, învățând importanța cercetării sceptice a oportunităților de investiții și a înțelegerii semnelor distinctive ale consultanței financiare legale.

This Document is published under an [Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) International license [CC BY-NC].

Conscious Youth Behaviours in Emerging Realities

Erasmus+ KA2 Cooperation Partnerships in School Education

[Reference n. 2023-1-EL01-KA220-SCH-000156982]

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.